

**Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta**

Internetové domény a jejich institucionální rámec

Studentská vědecká a odborná činnost

Kategorie: magisterské studium

2014
VII. ročník SVO

Autor: Pavel Brabec
Konzultant: JUDr. Tomáš Dobichovský, Ph.D.

estné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VII. ročníku Studentské vědecké a odborné společnosti (SVO) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla předložena do předchozích ročníků SVO či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, v etn užití těmito osobami.

V dne

.....
Pavel Brabec

Obsah:

1. Úvod.....	4
2. Doménové jméno, IP adresa a systém DNS	4
3. Právní povaha doménových jmen ve sv tle nového občanského zákoníku	7
4. Vrcholné domény generické a národní	8
4.1 Vrcholné národní domény	8
4.2 Vrcholné generické domény	9
5. Instituce zast ešující koordinaci a provoz DNS.....	10
5.1 Internet Assigned Numbers Authority (IANA)	10
5.1.1 Vznik IANA.....	10
5.1.2 IANA dnes a její innost.....	10
5.2 Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)	11
5.2.1 Vznik organizace ICANN.....	11
5.2.2 ICANN a otázka jeho autonomie.....	13
5.2.3 ICANN – vnit ní struktura.....	14
5.3 Sv tová organizace duševního vlastnictví (WIPO)	15
5.4 Internet Society (ISOC)	16
5.5 Internet Engineering Task Force (IETF)	17
5.6 Internet Engineering Steering Group (IESG)	19
5.7 Internet Architecture Board (IAB).....	19
Seznam zkratk	20
Použitá literatura	21

1. Úvod

Rok 2014 znamená velkou rekonstrukci soukromého práva a také tedy, že doménové jméno už není „jiná majetková hodnota.“ S počátkem roku 2014 n které domény z projektu „New gTLD“ už zahájily ostrý provoz.

A systém DNS se již stal dostupným i do zprávy – ulice Istanbulu v bezvědomí za aly plnit graffiti malby s návodem, jak obejít tamní cenzuru – filtraci DNS záznamů a nastavit si DNS server necenzurovaný.¹

Tato práce si klade za cíl podhalit organizace s největším vlivem na směr, kterým v budoucnu bude Internet vydávat a nahlédnout do jejich historie, do současných aktivit a do jejich organizačního uspořádání. Na počátku Internetu stojí výzkumná vládní organizace při americkém ministerstvu obrany DARPA (*Defense Advanced Research Projects Agency*), není tedy divu, že Američané mají přímý vliv na budoucnost Internetu privilegované postavení. Po oznámení americké *National Telecommunications and Information Administration* ze 14. března 2014, v němž navrhuje „předat otě“ soukromé *Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*, to ale může být už jinak.

2. Doménové jméno, IP adresa a systém DNS

Ke správnému směřování dat v síti Internet je potřebné jednotlivé počítače zapojené v síti jasné označit. To se děje pomocí tzv. IP adres². Každé zařízení v síti má přidělenou vlastní jedinečnou IP adresu, kterou lze zapsat ve formátu *a.b.c.d*, kde za každé písmeno lze dosadit číselnou hodnotu od 0 do 255. Například IP adresa serveru hostujícího webovou stránku Právnické fakulty UK je *195.113.8.11*. Po zadání této

¹ YURDAM, Serhatcan. Using graffiti, Turks share tips for getting around Twitter ban. *France 24: The Observers* [online]. 21/03/2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://observers.france24.com/content/20140321-graffiti-turkey-DNS-twitter-ban>

² *Internet Protocol Address*

adresy do webového prohlížeče se uživatelé na této fakultní stránce. Pro uživatele je ale vlastně jediným místem, kde se zadávají pouze slovní identifikátory – doménové jméno. Pro zobrazení stránek PF UK uživatel do prohlížeče zadá *prf.cuni.cz*. Doménové jméno je tvořeno doménami jednotlivých úrovní, které jsou od sebe odděleny tečkami. Doména nejvyšší úrovně se zapisuje napravo, v tomto případě jde o českou vrcholnou národní doménu *.cz* spravovanou sdružením CZ.NIC, držitelem domény druhého úrovně *cuni.cz* je Univerzita Karlova v Praze. Držitel domény druhého úrovně může dále vytvořit a přidat dle svého uvážení domény nižší úrovně, v tomto případě doména třetího úrovně *prf.cuni.cz* směřuje na server s IP adresou *195.113.8.11*, hostující webové stránky PF UK.

V raných dobách Internetu se na každý počítač ukládal soubor *Hosts* obsahující slovní identifikátory všech serverů na síti a ke každému příslušná IP adresa. Soubor bylo nutné často aktualizovat a s rozvojem Internetu jeho velikost nabobtnala na hranici udržitelnosti. Používání souboru *Hosts* bylo nahrazeno v roce 1985 spuštěním systému DNS³, který představoval novou síťovou službu. Pokud chce počítač zjistit IP adresu, na kterou směřuje doména, zašle požadavek DNS serveru, zpravidla DNS serveru poskytovatele internetového připojení. DNS server sám také nemá uložen na svém pevném disku seznam všech domén na Internetu, ale ve spolupráci s ostatními servery systému DNS je schopný příslušný záznam dohledat a požadavek vyřídit.

Jak protokol IP, tak i protokol systému DNS prochází v současné době změnami, které řeší dlouhodobé problémy. Komunikace uživatelů se servery DNS není šifrovaná ani nijak jinak chráněná a obsah komunikace tak může kterýkoliv z prostředníků mít, případně se útočník může přímou vydávat za server DNS – a uživatele nasměrovat na IP adresu jím ovládaného počítače. Tento problém řeší rozšíření protokolu DNS jménem DNSSEC, které umožní ověřit správnost DNS záznamu mechanismem obdobným mechanismu užitému u elektronickému podpisu.⁴

³ *Domain Name System*

⁴ SATRAPA, Pavel. Bezpečné DNS. *Lupa.cz: Server o českém Internetu* [online]. 22. 5. 2003 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/bezpecne-dns/>

Protokol IP nyní prochází změnou z verze IPv4 na IPv6, a to z prostého důvodu: schází IP adresy. Organizace IANA (viz dále) všechny zbývající dostupné IP adresy přidělila regionálním internetovým rejstříkům (RIR) již v únoru 2011. Asijsko-pacifický RIR ohlásil stav vyčerpání IP adres již v dubnu 2011, euroasijský v září 2012, u amerického se předpokládá, že IP adresy budou vyčerpány v roce 2015 a u afrického až v roce 2020.⁵ Nedostatek IP adres může ztížit nebo znemožnit vstup nových operátorů na trh s poskytováním internetového připojení a nově vznikají burzy IP adres, nicméně zájemců o koupi IPv4 adres je zhruba tisíckrát více než je nabídek.⁶ Protokol IPv6 přináší podstatné zvětšení adresního prostoru – jeho 2¹²⁸ adres znamená, že na každý milimetr zemského povrchu připadá 667×10¹⁵ (milion miliard) IP adres.⁷

Vláda ČR v prosinci 2013 přijala usnesení, podle kterého musí do 30. června 2015 orgány veřejné správy zabezpečit všechny jimi držené domény technologií DNSSEC. Povinnost se bude týkat i webových prezentací nově financovaných ze strukturálních fondů EU. Zároveň je třeba zajistit přechod pomocí IPv6⁸. Přechod k internetovým stránkám a veřejně dostupným službám eGovernmentu přes protokol IPv6 měl být usnesením vlády z r. 2009⁹ zajištěn do 31. prosince 2010. K 31. 12. 2013 bylo 81,8 % webových stránek státní správy přechodno přes protokol IPv6, vzhledem k průměru domény .cz pouhých 19,5 %¹⁰ jde o relativně slušný výsledek.

⁵ HUSTON, Geoff. IPv4 Address Report. *Geoff Huston - potaroo.net* [online]. 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.potaroo.net/tools/ipv4/index.html>

⁶ KR MĀ, Petr. IPv4 adresy nejsou, jen to koncový uživatel zatím nevnímá. *Root.cz: informace nejen ze světa Linuxu* [online]. 20. 3. 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.root.cz/clanky/ipv4-adresy-nejsou-jen-to-koncovy-uzivatel-zatim-nevnima/>

⁷ SATRAPA, Pavel. Adresy. In: *IPv6.cz* [online]. 23. 8. 2012 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <https://www.ipv6.cz/Adresy>

⁸ CZ.NIC. Vláda schválila povinnost zavedení DNSSEC a rozšířila podporu IPv6. *CZ.NIC: Správce domény CZ* [online]. 19.12.2013 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/1821/vlada-schvalila-povinnost-zavedeni-dnssec-a-rozsirila-podporu-ipv6/>

⁹ Česká republika. Usnesení vlády ČR ze dne 8. června 2009 č. 727 ke Zprávě o přechodu na internetový protokol verze 6 (IPv6). Dostupné také na: [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/6BFDE5B071A154C5C12575E5004024F1/\\$FILE/727%20uv090608.0727.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/6BFDE5B071A154C5C12575E5004024F1/$FILE/727%20uv090608.0727.pdf)

¹⁰ PR ŠA, Jiří. Pomůže usnesení vlády k většímu rozšíření IPv6 a DNSSEC?. In: *Blog zaměstnanec CZ.NIC* [online]. 13.1.2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://blog.nic.cz/2014/01/13/pomuze-usneseni-vlady-k-vetsimu-rozsireni-ipv6-a-dnssec/>

3. Právní povaha doménových jmen ve sv tle nového ob anského zákoníku

Pojem doménového jména není v eském právním ádu zakotven. Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 23 Cdo 3407/2010 konstatoval „Vzhledem k soukromoprávní povaze smluvn získaného práva k doménovému jménu (v právním ádu nijak neupravenému), právní teorie jednotn odmítla názor, že právo k domén je právem vlastnickým, nebo **nejde o v c v právním smyslu**, jde v podstat jen o slovní i jinak p ijetelné vyjád ení kódové technické identifikace po íta e, p íp. skupiny po íta v síti.“ (Zvýrazn ní autor). Nov však § 489 zákona . 89/2012 Sb., ob anského zákoníku (dále jen „Ob Z“), definuje v c v právním smyslu s ú inností od 1. 1. 2014 jako „vše, co je rozdílné od osoby a slouží pot eb lidí.“ V § 496 odst. 2 Ob Z je dáno, že „Nehmotné v cí jsou práva, jejichž povaha to p ípouští, a jiné v cí bez hmotné podstaty“. K. Lavrushin dospívá na tomto základ k názoru, že doménové jméno je dle ob anského zákoníku v cí nehmotnou a dle § 498 odst. 2 Ob Z v cí movitou.¹¹ Dále má za to, že pokud je doménové jméno v cí, pak lze i implikovat existenci v cných práv k doménovému jménu, tedy práv absolutních. Opa ný názor zastává nap . prof. Telec. Ten zd raz uje, že nakládání s doménovým jménem je ve skute nosti nakládání s pohledávkou na majetkové pln ní poskytované správcem internetových adres, tedy relativním majetkovým právem.¹² Doménovým jmén m p iznává nov povahu nehmotných v cí v širokém právním smyslu ob anského zákoníku. Nep iznává jim však ochranu absolutními majetkovými právy, v rámci Ob Z p iznává pouze ochranu nep ímo prost ednictvím ochrany p ed nekalou sout ží. Argumentuje p ítom p edevším tím, že absolutní majetková práva by stanovit k zevn jším i jiným zvláštním ozna ením v etn doménových jmen musel stát, p í emž zodpov d t tuto *zvláštní* otázku nep ísluší jako *obecnému* p edpisu soukromého práva ob anskému zákoníku – nebo se nejedná o látku *obecného* soukromého práva.

Pro tuto konstrukci je tedy nutno p íjmout tezi, že n které v cí v právním smyslu není možno vlastnit, nebo se s nimi nespojuje vlastnické právo. Prof. Bohá ek

¹¹ LAVRUSHIN, Konstantin V. Doménové jméno ve sv tle NOZ. Rekodifikace & Praxe, 2013, ro . 1, 5, s. 4-6.

¹² TELEEC, Ivo. Nový ob anský zákoník ve spoletnosti sítí. Právní rozhledy. 2012, ro . 20, 23-24, s. 853-855.

argumentuje podobně jako prof. Tepec: „...u p ední duševního vlastnictví, budou-li chápány jako v cí nehmotné, nemusí [...] výjimě n existovat vlastnické právo, ale jiné majetkové právo, p í emž absolutní právo stanoví podle § 977 Ob Z pouze zákon – tedy v dané oblasti zvláštní zákony v oblasti duševního vlastnictví.“¹³ Tak jako v dalších nejasných otázkách souvisejících s rekonstrukcí soukromého práva bude pro praxi ur ující postoj, který zaujmou k problematice doménových jmen a absolutních subjektivních práv soudy. Nicmén ěví se jako jisté, že doménové jméno je v cí nehmotnou.

4. Vrcholné domény generické a národní

Vrcholné domény d ílíme na národní (ccTLD) a generické.(gTLD).¹⁴

4.1 Vrcholné národní domény

Národní vrcholné domény jsou tvo eny dvoupísmenným kódem zem , nebo teritoria. Pat í mezi n ěská .cz, rakouská .at nebo .hk pro ínskou zvláštní správní oblast Hongkong. Pon kud p ekvapiv ě je mezi nimi i .su (Soviet Union), naopak doména .cs pro ěskoslovensko již byla zrušena. Odlišná svým zp sobem fungování je doména .tk ostrov Tokelau. P estože jde území odlou ené od civilizace o rozloze n kolika km², kde funguje elekt ina pouze do desáté hodiny ve er, doména .tk je t etí nejpopulárn ější ccTLD po n mecké .de a britské .uk. D vod je prostý: doménu druhého ádu m že získat kdokoliv a zdarma. Nizozemský investor vyd lává díky reklamním stránkám, na které se dostanou návšt vníci již osi elých domén.¹⁵ Zajímavý je systém ochrany ochranných známek, který po uhrazení pravidelného m sí ního poplatku umož ũje majitel m ochranných známek a obdobných ozna ení zakázat už samotnou registraci domény .tk obsahující v názvu dané ozna ení.

¹³ BOHÁ EK, Martin. Obecné otázky nového ob anského zákoníku z hlediska práv k duševnímu vlastnictví. In: *Nový ob anský zákoník a duševní vlastnictví*. 1. vyd. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2012, s. 31. ISBN 978-80-86855-87-5. s. 33-34

¹⁴ Navíc existuje zvláštní doména .arpa, která slouží pot ebám internetové infrastruktury

¹⁵ ANDRES, Tommy. The tiny island with a huge Web presence. *CNN* [online]. July 10, 2012 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2012/06/13/tech/web/tokelau-domain-name-holder/>

TLD nov mohou využívat i jiné znaky než číslice, pomlčku a písmena bez diakritiky, jde pak o IDN – *internationalized domain name*. Rusko tak má kromě *.ru* i *.рф*, čína kromě *.cn* také *.中国*.

Mezi ccTLD spadá i doména *.eu.*, spravovaná na základě smlouvy s Evropskou komisí na dobu určitou soukromou organizací EURid.

4.2 Vrcholné generické domény

V 80. letech vzniklo prvních sedm gTLD: *.com*, *.edu*, *.gov*, *.int*, *.mil*, *.net*, a *.org*.¹⁶ Domény *.com*, *.net*, a *.org* jsou otevřené a zažádat si o doménové jméno u jejich správce může každý. Doména *.gov* slouží vládě Spojených států, *.mil* ministerstvu obrany a ozbrojeným silám Spojených států, *.edu* je vyhrazena pro určité vzdělávací instituce¹⁷ a nejmladší z nich, *.int* slouží mezivládním organizacím buď přímo založeným mezinárodní smlouvou, nebo organizace OSN a organizace v postavení pozorovatele Valného shromáždění OSN.¹⁸

V roce 2000 už pod dohledem organizace ICANN bylo vybráno dalších sedm gTLD: *.aero*, *.biz*, *.coop*, *.info*, *.museum*, *.name* a *.pro*. V roce 2004 přibylo dalších šest gTLD: *.asia*, *.cat*, *.jobs*, *.mobi*, *.tel* a *.travel*. V roce 2009 získala pod patronát Světová poštovní unie doménu *.post* a konečně v roce 2011 byla spuštěna „pornografická“ doména *.xxx*.

Doména *.post* je typickým příkladem tzv. sponzorované domény. Zatímco nesponzorované domény operují na základě obecných pravidel od ICANNu, u sponzorovaných domén se má za to, že slouží užší komunitě, (zažádat o doménové jméno může u domény *.post* pouze provozovatel poštovních služeb) a ta by na pravidla domény měla mít rozhodující vliv, proto má správce sponzorované domény v této pravomoci nastavit pravidla domény.

¹⁶ ICANN. Top-Level Domains (gTLDs). *ICANN Archives* [online]. [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <https://archive.icann.org/en/tlds/>

¹⁷ POSTEL, J. Domain Name System Structure and Delegation. *RFC Editor* [online]. March 1994 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.rfc-editor.org/rfc/rfc1591.txt> – původní zaměření domén, to se posléze dále vyvíjelo

¹⁸ IANA. .INT Policy & Procedures: Eligibility for a .INT domain. *IANA* [online]. [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.iana.org/domains/int/policy>

ICANN v roce 2012 po dobu čtyř měsíců spustil možnost podat si za poplatek 185 000 dolarů žádost o vlastní vrcholnou generickou doménu. Bylo podáno 1930 žádostí a první domény vzešlé z tohoto programu „New gTLD“ přecházejí na plný provoz právě teď, na začátku roku 2014. Jde například o .photos, .guru, .tips,

5. Instituce zastávající koordinaci a provoz DNS

5.1 Internet Assigned Numbers Authority (IANA)

5.1.1 Vznik IANA

Od samých počátků internetu bylo třeba udržovat přehled o přidělených IP adresách. Úkolu se zhostil Jon Postel, nejprve v rámci svých povinností u Network Management Centre při University of California v Los Angeles, později u Information Sciences Institute při University of Southern California. Informace o přidělených IP adresách si zaznamenával na listy papíru. To nebylo nereálné, jak by se dnes mohlo zdát – v prvním roce jeho činnosti, v roce 1969, se do sítě připojily pouze čtyři uzly. Do začátku osmdesátých let síťové uzly přibývaly v poklidném tempu průměrně 18 nových uzlů za rok. V osmdesátých letech ale začínají uzly přibývat tempem několika set ročně a agenda se stává příliš náročnou na to, aby ji spravovala jedna osoba.¹⁹ Jon Postel proto požádal americké ministerstvo obrany o financování a roku 1983 založil pro tento účel Internet Assigned Numbers Authority (IANA).

5.1.2 IANA dnes a její činnost

IANA je dnes řízena organizací ICANN a to na základě smlouvy, kterou americké ministerstvo obchodu s ICANNem uzavřelo. (viz dále)

Činnost IANA představuje hlavně:

1) Rozdělování IP adres – dnes se IP adresy přidělují jednomu z pěti regionálních internetových rejstříků (RIR), tyto rejstříky je pak přidělují poskytovatelé internetového připojení, velkým společnostem a dalším subjektům vystupujícím v roli

¹⁹ MURRAY, Andrew D. *The regulation of cyberspace: control in the online environment*. 1st pub. Abingdon: Routledge-Cavendish, 2007, xxii, 274 s. Glasshouse book. ISBN 978-041-5420-013, s. 97

lokálního internetového rejstříku (LIR). Zásoba adres protokolu IPv4 u IANA již je však vyčerpána, viz výše.

2) Správa TLD – IANA udržuje databázi TLD, spravuje kořenovou zónu systému DNS

3) Ve spolupráci s IETF/IAB spravuje rejstříky parametrů internetových protokolů

5.2 Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)

5.2.1 Vznik organizace ICANN

V roce 1985 začal fungovat systém DNS, který nahradil používání stále se zvětšujícího souboru *Hosts* jako prostředku k převodu jména počítače na IP adresu. Od roku 1991 byla správa DNS delegována na soukromou společnost *Network Solutions Inc.* (NSI). Ta začala v roce 1995 po domluvě s vládou Spojených států vybírat roční poplatky 50 dolarů za doménu. To vzbudilo odpor u akademiků, kteří vnímali DNS jako základní síťovou službu a nesouhlasili s monopolem soukromé společnosti.²⁰ Jon Postel navrhl odstranění monopolu NSI a zavedení volné hospodářské soutěže. Mělo dojít k rozšíření počtu TLD, přičemž jedna organizace by mohla provozovat až tři TLD. Na všechny operační aspekty by dohlížela IANA, přičemž činnost IANA měla být zastřešena pod hlavičkou ISOC.²¹ Na tomto základě ISOC zformovala *International Ad Hoc Committee* (IAHC), jehož členy jmenovaly organizace ISOC, IANA, IAB, Federal Networking Council (FNC), ale také International Telecommunication Union (ITU), International Trademark Association (INTA) a WIPO.²² Výstupem bylo memorandum o porozumění – *Generic Top Level Domain Name-Memorandum of Understanding* (gTLD-MoU). To navrhovalo zřídit nové TLD .firm, .store, .web, .arts, .nom, .info a .rec, které by byly regulovány nově vzniklými orgány, z nichž nejsilnější postavení mělo mít *Policy Oversight Committee* (POC), tvořené členy organizací, které se účastnily jednání IAHC.²³

²⁰ Tamtéž, s. 100-104

²¹ POSTEL, J. New Registries and the Delegation of International Top Level Domains. *Internet Engineering Task Force* [online]. May 1996 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <http://tools.ietf.org/id/draft-postel-iana-itld-admin-00.txt>

²² IAHC. Internet International Ad Hoc Committee. *International Ad Hoc Committee* [online]. 1996 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/19961227101638/http://www.iahc.org/> - [přes Internet Archive Wayback Machine, otisk ze dne 1996-12-27]

²³ ALBERT, E., Y. P. HU, N. KIM, B. SALMON a P. SHILANE. GTLD-MoU. *What's in a Name?* [online]. 16 March 1998 [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: <http://cs.stanford.edu/people/eroberts/cs201/projects/domain-names/proposals/gtldmou.html>

Vláda Spojených států povolila posouzením návrhu IAHC meziresortní skupinu vedenou *National Telecommunications and Information Administration* (NTIA), správním orgánem podřízeným ministerstvu obchodu. Na základě její práce byl vydán v lednu 1998 návrh na zlepšení technické správy internetových jmen a adres – „*Green paper*“²⁴ – k veřejné diskuzi. V červnu 1998 bylo vydáno konečné prohlášení o správě internetových jmen a adres – „*White paper*.“²⁵ White paper podpořil převod výkonných funkcí týkajících se internetu na neziskový subjekt, pokud jeho činnost bude směřovat k naplnění čtyř cílů: zachovat stabilitu Internetu, zajistit volnou hospodářskou soutěž při registraci internetových jmen, zajistit koordinaci soukromého sektoru směrem zespoda nahoru a zajištění volby a zastoupení rozličných skupin voličů, členů mezinárodní internetové komunity.²⁶

Jonem Postelem řízená IANA začala pracovat ve spolupráci s NSI na stanovách pro novou neziskovou společnost, ta dostala jméno ICANN – *Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*. Zainteresované skupiny osob a odborníci na právo obchodních společností se k návrhům vyjádřili na konferencích asociace *International Forum on the White Paper* (IFWP).²⁷ Pátá a konečná verze zakladatelského právního jednání *Articles of Incorporation* a stanov *bylaws* byla předložena ministerstvu obchodu 2. října 1998.

Dne 25. listopadu 1998 bylo podepsáno *Memorandum of Understanding* mezi ICANNem a americkým ministerstvem obchodu. Tímto dokumentem se obě strany dohodly, že budou společně navrhovat, vyvíjet a testovat mechanismy, metody a

²⁴ A Proposal to Improve the Technical Management of Internet Names and Addresses, National Telecommunications and Information Administration, Department of Commerce. Dostupné na <http://www.ntia.doc.gov/legacy/ntiahome/domainname/dnsdrft.htm>

²⁵ Management of Internet Names and Addresses, National Telecommunications and Information Administration, Department of Commerce, *Federal Register*, Vol. 63, No. 111, June 10, 1998, 31741. Dostupné také na http://www.ntia.doc.gov/files/ntia/publications/6_5_98dns.pdf

²⁶ RYAN, Stephen. Governing Cyberspace: ICANN, a Controversial Internet Standards Body *Intellectual Property Practice Group Newsletter*. October 1, 1999, Volume 3, Issue 2. Dostupné na: <http://www.fed-soc.org/publications/detail/governing-cyberspace-icann-a-controversial-internet-standards-body>

²⁷ RONY, Ellen a Peter RONY. International Forum on the White Paper. *The Domain Name Handbook: High Stakes and Strategies in Cyberspace* [online]. 1998, 1999, 2000 [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.domainhandbook.com/ifwp.html>

postupy nezbytné pro přechod odpovědnosti za řízení DNS na soukromoprávní neziskový subjekt.²⁸ Místo nezávislé ISOC ale na vše dohlíží státní NTIA.

5.2.2 ICANN a otázka jeho autonomie

V roce 2003 byla platnost memoranda prodloužena o další tři roky. V roce 2006 bylo nahrazeno *Joint Project Agreement*, který měl pomoci ukotvit v ICANNU zásady transparentnosti a odpovědnosti. Nakonec v roce 2009 bylo podepsáno *Affirmation of Commitments*. Každá z těchto smluv proklamuje snahu převést správu DNS na nezávislý globálně spravovaný soukromoprávní subjekt, ale zatím si Spojené státy nechávají stále rozhodující slovo. Smlouvou *Affirmation of Commitments* se ICANN mj. zavázal mít své sídlo na území Spojených států. Spojené státy jsou stále správcem kořenové zóny DNS – Smlouva ICANNu a ministerstva obchodu o výkon funkcí IANA a smlouva ministerstva obchodu se společností Verisign o správě souboru kořenové zóny DNS Spojeným státem zaručí, že bez jejich souhlasu nemůže v kořenové zóně DNS k němu dojít – například nemůže vzniknout nová TLD.²⁹

Ovšem nyní NTIA 14. března 2014 oznámila, že se chystá na ICANN převést funkce IANA trvale. Současná smlouva o výkonu funkcí IANA byla uzavřena do 30. září 2015, do té doby by měl ICANN přejít s plánem přechodu na plně samostatný model. ICANN již 8. dubna na svých stránkách pro účely veřejné diskuze zveřejnil první návrh. NTIA si vymínila, že návrh musí mít podporu internetové komunity a musí sledovat následující 4 principy: Podpořit a posílit multistakeholder model, udržet bezpečnost, stabilitu a odolnost DNS, uspokojit potřeby a očekávání zákazníků na celém světě a takéž partnerů služeb IANA a zachovat otevřenost Internetu³⁰

²⁸ KRUGER, Lennard G. Internet Domain Names: Background and Policy Issues. CONGRESSIONAL RESEARCH SERVICE. *Federation of American Scientists* [online]. March 28, 2014 [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/97-868.pdf>, s. 2

²⁹ KRUGER, Lennard G. Internet Governance and the Domain Name System: Issues for Congress. CONGRESSIONAL RESEARCH SERVICE. *Federation of American Scientists* [online]. November 13, 2013 [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R42351.pdf>, s. 4-5

³⁰ NTIA. NTIA Announces Intent to Transition Key Internet Domain Name Functions. *NTIA* [online]. March 14, 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.ntia.doc.gov/press-release/2014/ntia-announces-intent-transition-key-internet-domain-name-functions>

ást kongresman nesouhlasí se ztrátou kontroly nad ko enovou zónou a snaží se schválit DOTCOM act, zákon, který by transfer mohl zpozdít i o rok.³¹

5.2.3 ICANN – vnit ní struktura

ICANN používá multistakeholder model. Snaží se poskytnout prostor pro dialog pestré skupin stakeholder . V sou asné dob lze být aktivní v rámci jedné ze ty stakeholder groups (SG) – Jednak *Commercial SG* (CSG) reprezentující poskytovatele p ipojení a uživatele z komer ní sféry.

Dále *Non-Commercial SG* (NCSG) pro nekomer ní uživatele,

Registrars SG (RrSG), reprezentující registrátory (zprost edkovatele)

Registry SG (RySG), reprezentující zájmy provozovatel rejst ík (gTLD)

Individuální uživatelé Internetu se mohou zapojit jako lenové *At-Large Structures* (ALS), které jsou zastupovány deseti lenným *At-Large Advisory Committee* (ALAC).

SG volí do *Generic Names Supporting Organization* (GNSO), podp rné organizace ICANNu zabývající se gTLD. Významnou podp rnou organizací jsou také *Address Supporting Organization* (ASO), zabývající se protokolem IP v etn IP adres. Do té jmenují leny regionální internetové rejst íky (RIR). Podp rná organizace *Country Code Names Supporting Organization* (ccNSO) pak sdružuje zástupce správce vrcholných národních domén. V podp rných organizacích by m la být nalezena shoda mezi jejími leny a na základ ní vydat doporu ení pro jednání správní rady.

Nejvyšším orgánem ICANNu je správní rada,³² ta se skládá z 16 len z r zných kout sv ta. Konkrétn z jednoho prezidenta, osmi len vybraných nomina ním výborem, dvou len vybraných GNSO, dvou vybraných ASO, dvou vybraných ccNSO a jedním vybraným ALAC.

³¹ HENDERSON, Nicole. DOTCOM Act Advances, Delays NTIA Transfer to Multistakeholder Internet Governance Model. *Whir* [online]. APRIL 11, 2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.thewhir.com/web-hosting-news/dotcom-act-advances-delays-ntia-transfer-multistakeholder-internet-governance-model>

³² *Board of Directors*

5.3 Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)

Světová organizace duševního vlastnictví byla zřízena v roce 1967 úmluvou OSN. Jejím hlavním cílem je „podporovat ochranu duševního vlastnictví v celém světě spoluprácí mezi státy v úrodné součinnosti s ostatními mezinárodními organizacemi.“³³

Memorandum of Understanding mezi ICANNem a americkým ministerstvem obchodu z listopadu 1998 mj. požadovalo, aby ICANN vzal v potaz doporučení WIPO týkající se vzniku jednotného systému řešení konfliktů doménových jmen s ochrannými známkami. WIPO, nyní zmocněné americkým ministerstvem obchodu, navrhlo systém alternativního rozhodování sporů – ADR. ICANN tento návrh implementoval jako UDRP – *Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy* a v prosinci 1999 došlo k jeho spuštění.³⁴ ICANN v tomto systému nehraje roli rozhodce, tato role je svěřena schváleným poskytovatelům. Prvním takovým schváleným poskytovatelem služeb ADR se stalo WIPO. V současnosti je těchto poskytovatelů celosvětově pět³⁵ a jedním z nich je Rozhodčí soud pro Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky.

V roce 2000 zahájilo WIPO tzv. druhý doménový proces, jehož výsledkem bylo v září 2001 vydané doporučení, které se zabývalo konflikty doménových jmen s osobními jmény, názvy léků, názvy a zkratkami mezinárodních organizací, zeměpisnými označeními a obchodní firmou.³⁶ Druhý doménový proces nenavázal na úspěchy prvního, protože ochrana zeměpisných označení a ochrana zkratk mezinárodních organizací by se měla objevit u programu New gTLD,

³³ Úmluva o zřízení světové organizace duševního vlastnictví. 14. července 1967, zmíněná 2. října 1979. 1. 3

³⁴ MURRAY, Andrew D. *The regulation of cyberspace: control in the online environment*. 1st pub. Abingdon: Routledge-Cavendish, 2007, xxii, 274 s. Glasshouse book. ISBN 978-041-5420-013, s. 112

³⁵ ICANN. List of Approved Dispute Resolution Service Providers. ICANN [online]. 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/providers>

³⁶ WIPO. Second WIPO Internet Domain Name Process: Archive. WIPO [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/processes/process2/index.html>

5.4 Internet Society (ISOC)

Internet Society (ISOC) je nezávislá mezinárodní organizace založená roku 1992, jejímž cílem je *podpořit otevřený vývoj, přeměnu a využívání internetu ve prospěch všech lidí na celém světě*.³⁷ Za tímto účelem vstupuje do politické debaty na mezinárodní i regionální úrovni. Angažuje se v IGF³⁸, je členem ITU-D³⁹, spolupracuje s organizacemi APEC⁴⁰, OECD⁴¹, CITEL⁴², zabývá se i otázkami duševního vlastnictví jako stálý pozorovatel u WIPO. Pořádá několikrát do roka odborné konference INET, pokaždé zaměřené na řešení lokálních potřeb v regionu místa konání. Snaží se podporovat vytváření otevřených technologických standardů a vypomáhat s jejich zavedením. Technologické standardy vytváří prostřednictvím neinkorporovaných dceřiných organizací IETF, IESG, IRTF, IRSG, IAB a RFC Editor (viz dále). S jejich zavedením vypomáhá pomocí programu Deploy360, jehož součástí je vzdělávání IT profesionálů a pořádání technologických konferencí ION.

Členem ISOC se může stát každý, organizace i jednotlivec, nicméně volit správní radu, tedy nejvyšší orgán, mohou jen organizace, IETF a lokální členské skupiny „Chapters“ jako celek.

Problémy, kterými se ISOC v rámci své činnosti zabývá mají rozličnou podobu. Spadá sem například oblast ochrany soukromí na internetu, snaha o vyšší bezpečnost přenosu dat na síti, boj proti nevyžádané poště – „spamu“, řešení problému nedostatku IP adres zavedením protokolu IPv6, ale též i problematika domén.

³⁷ ISOC. Internet Society Mission - Internet Access For All. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/who-we-are/mission> – *To promote the open development, evolution, and use of the Internet for the benefit of all people throughout the world.*

³⁸ Internet Governance Forum – otevřená diskusní fórum při OSN

³⁹ Mezinárodní telekomunikační unie, sektor vývoje. *International Telecommunication Union Development Sector*

⁴⁰ Asijsko-pacifické hospodářské společenství. *Asia-Pacific Economic Cooperation*

⁴¹ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. *Organisation for Economic Co-operation and Development*

⁴² *Comisión Interamericana de Telecomunicaciones*

Konkrétní ISOC dlouhodobě volal po větší autonomii organizace ICANN od vlivu vlády Spojených států při výkonu správy DNS⁴³. ISOC ve spolupráci s organizacemi NSRC⁴⁴ a ICANN požadává vzdělávací kurzy pro operátory ccTLD domén.⁴⁵ ISOC též vypomáhá se zavedením bezpečnostního rozšíření DNSSEC, který byl navržen IETF, v rámci programu Deploy360.⁴⁶

V oblasti politiky ISOC zaujal zamítavé postavení vůči návrhům na řešení problematiky poskytování nelegálního obsahu a jiných nelegálních aktivit na internetu pomocí filtrování záznamů DNS domény s nelegálním obsahem. Podle ISOC filtrování záznamů DNS není řešením, neboť jednak uživatelé mohou místo doménového jména k obsahu přistupovat přímo zadáním IP adresy a druhá možnost na tu samou IP adresu může být namířena i jiná doména. Oproti tomu praxe filtrování DNS záznamů kromě nelegálního obsahu zneprůstředkuje i legální obsah pod příslušnou doménou a může vést k fragmentaci DNS, kdy se vedle nespolehlivého oficiálního záznamu tvoří alternativní systémy, které v lepším případě doménový prostor znemožní právně regulovat, v horším povedou k tomu, že si uživatelé budou stahovat pro přístup k internetovým službám programy pochybného původu, které budou bezpečnostním rizikem a jako idea je v rozporu s principy DNSSEC – ISOC apeluje na to, aby se místo filtrování záznamů DNS odstranil závadný materiál přímo u zdroje, k němuž je ale třeba rozšíření mezinárodní spolupráce.⁴⁷

5.5 Internet Engineering Task Force (IETF)

Posláním Internet Engineering Task Force (IETF) je *zlepšení fungování internetu pomocí vytváření vysoce kvalitních a relevantních technických dokumentů*,

⁴³ ISOC. ISOC calls for greater autonomy for key Internet organization. *Internet Society* [online]. 26th July 2006 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/node/1687>

⁴⁴ *Network Startup Resource Center*

⁴⁵ ISOC. What We Do » Development: Country-code Top-level Domain. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/development/country-code-top-level-domain>

⁴⁶ ISOC. What We Do » Internet Technology Matters: DNSSEC. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/what-we-do/internet-technology-matters/dnssec>

⁴⁷ ISOC. Internet Society Perspectives on Domain Name System (DNS) Filtering: Filtering is not a solution - the real solution is international cooperation. *Internet Society* [online]. 2011 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: http://www.internetsociety.org/sites/default/files/pdf/dns-filtering_20110915.pdf, s. 3.

kteře ovliv ují zp sob, jakým lidé navrhují, užívají a spravují Internet.⁴⁸ IETF nemá žádné leny, podílet se na tvorb technické dokumentace a stát se p isp vatelem m že každý, kdo se p ihlásí do p íslušné e-mailové konference nebo se zú astní jedné ze sch zí, které se konají t ikrát do roka. Sch ze nemají stálé místo konání, po ádají se po celém sv t , v roce 2007 a 2011 se konaly v Praze.⁴⁹

Aktivita p isp vatel se soust edí v pracovních skupinách⁵⁰, každá skupina má svoji vlastní e-mailovou konferenci a své p edsedající.

IETF je organizovaný útvar bez právní osobnosti. Práv pot eba institucionálního zaštít ní innosti IETF byla jedním z hlavních d vod založení ISOC.⁵¹ innost IETF zapo ala už v roce 1986, zatímco ISOC vznikla až roku 1992. V sou asnosti IETF sebe samu definuje jako „organizovanou aktivitu“ ISOC.

Jelikož hlavním výstupem innosti IETF jsou dokumenty, a to dokumenty technického charakteru, bylo t eba vy ešit otázku nakládání s duševním vlastnictvím. IETF vyžaduje aby p isp vatelé poskytli oprávn ní k výkonu n kterých práv duševního vlastnictví zvláštnímu sv enskému fondu⁵², zejména práva k užití díla (p ísp vku) a užívání ochranných známek souvisejících s p ísp vkem⁵³. To se netýká práv vyplývajících z patentu, patentové p ihlášky nebo obdobných práv duševního vlastnictví⁵⁴, je však nutné zve ejnit existenci takových práv⁵⁵. Zvláštní sv enský fond

⁴⁸ IETF. Mission Statement. *Internet Engineering Task Force* [online]. [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ietf.org/about/mission.html> – *The mission of the IETF is to make the Internet work better by producing high quality, relevant technical documents that influence the way people design, use, and manage the Internet*

⁴⁹ IETF. Past Meetings. *Internet Engineering Task Force* [online]. 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ietf.org/meeting/past.html>

⁵⁰ *Working groups*, pro DNS jsou v sou asné dob nejvíce relevantní pracovní skupiny dnsop („*Domain Name System Operations*“), dane („*DNS-based Authentication of Named Entities*“) a dnssd („*Extensions for Scalable DNS Service Discovery*“). Seznam všech aktivních skupin je k dispozici na <http://datatracker.ietf.org/wg/>

⁵¹ CERF, Vint. IETF and the Internet Society. *Internet Society* [online]. 18 July, 1995 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet/what-internet/history-internet/ietf-and-internet-society>

⁵² *IETF Trust*

⁵³ BRADNER, S. a J. CONTRERAS. Rights Contributors Provide to the IETF Trust. *RFC Editor* [online]. November 2008 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.rfc-editor.org/rfc/rfc5378.txt>, b. 5.3

⁵⁴ Tamtéž, b. 5.5

⁵⁵ Zve ejn ní t chto informací blíže upraveno v RFC 3979 a RFC 4879. <http://www.rfc-editor.org>

byl založen organizacemi ISOC a CNRI⁵⁶ v roce 2005. Obmyšleným je pouze IETF jako celek – nikoliv jednotlivec, který by se účastnil aktivit IETF a nikoliv žádný ze zakladatelů.⁵⁷

5.6 Internet Engineering Steering Group (IESG)

Již bylo zmíněno, že aktivita účastníků IETF se soustředí v pracovních skupinách. Více pracovních skupin dohromady tvoří jednu z osmi oblastí – *Area*. V každé oblasti stojí *Area Director*, dále jen „AD“. AD jsou navrženi nominováni výborem IETF – *NomCom*, jmenováni pak IAB na období 2 let. IESG tvoří všichni AD dohromady, předseda IETF (Předseda IETF je zároveň *ex officio* předsedou IESG.), předseda IAB a šéf sekretariátu IETF.

Úloha IESG spočívá v technickém řízení IETF. IESG vytváří a rozpouští pracovní skupiny, jmenuje jejich předsedy, sleduje jejich činnost, koordinuje činnost skupin mezi sebou.⁵⁸ IESG zajišťuje procesní stránku standardizace, včetně samotného vyhlášení specifikace jako internetového standardu.

Obdobný vztah jako IETF a IESG k sobě má i IRTF a IRSG, tedy *Internet Research Task Force* a *Internet Research Steering Group*. IRTF a IRSG se liší především tím, že se zabývají problémy dlouhodobého charakteru, vymýšlí jakým směrem by se mohl Internet vyvíjet ve vzdálenější budoucnosti, inovují.

5.7 Internet Architecture Board (IAB)

IAB přezkoumává navržené kandidáty na funkce AD v IETF a na funkci předsedy IETF (který je *ex officio* zároveň předsedou IESG a členem IAB). Pokud s

⁵⁶ Corporation for National Research Initiatives, nezisková organizace, americká výzkumná laborato

⁵⁷ Amended and Restated Trust Agreement. *IETF Trust* [online]. February 20, 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://trustee.ietf.org/trust-agreement-2014.html>, Article IV. – *The Beneficiary of the Trust shall be the IETF as a whole and not any individuals who may participate in IETF activities or either of the Settlers.*

⁵⁸ IETF. An IESG charter. *Internet Engineering Task Force* [online]. 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <https://www.ietf.org/rfc/rfc3710.txt>

návrhem nominálního výboru IETF (*NomCom*) souhlasí, IAB jmenuje kandidáta do funkce. IAB také volí předsedu IRTF.

IAB dále dohlíží na proces tvorby internetových standardů. V případě nedodržení stanoveného procesu při přijímání standardů se lze od IESG odvolat k IAB. IAB také ve spolupráci s RFC editorem vydává dokumenty RFC, v nichž jsou publikovány internetové standardy, byť ne každý RFC dokument je zároveň internetovým standardem.

Seznam zkratek

ADR	Alternative Dispute Resolution (Alternativní rozhodování spor)
ALAC	At-Large Advisory Committee.
ALS	At-Large Structures
ASO	Address Supporting Organization
ccNSO	Country Code Names Supporting Organization
ccTLD	country code Top Level Domain
CSG	Commercial SG
DARPA	Defense Advanced Research Projects Agency
DNS	Domain Name System
DNSSEC	Domain Name System Security Extensions
GNSO	Generic Names Supporting Organization
gTLD	generic Top Level Domain
gTLD-MoU	Generic Top Level Domain Name-Memorandum of Understanding
IAB	Internet Architecture Board
IAHC	International Ad Hoc Committee
IANA	Internet Assigned Numbers Authority
ICANN	Internet Corporation for Assigned Names and Numbers
IDN	Internationalized Domain Name
IESG	Internet Engineering Steering Group
IETF	Internet Engineering Task Force
IP	Internet Protocol
IRSG	Internet Research Steering Group
IRTF	Internet Research Task Force
ISOC	Internet Society
LIR	Local Internet Registry
NCSG	Non-Commercial SG
NSI	Network Solutions Inc.
NTIA	National Telecommunications and Information Administration
RIR	Regional Internet Registry
RrSG	Registrars SG
RySG	Registry SG
SG	stakeholder groups
TLD	Top Level Domain

Použitá literatura

ALBERT, E., Y. P. HU, N. KIM, B. SALMON a P. SHILANE. GTLD-MoU. *What's in a Name?* [online]. 16 March 1998 [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: <http://cs.stanford.edu/people/eroberts/cs201/projects/domain-names/proposals/gtldmou.html>

Amended and Restated Trust Agreement. IETF Trust [online]. February 20, 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://trustee.ietf.org/trust-agreement-2014.html>,

ANDRES, Tommy. The tiny island with a huge Web presence. *CNN* [online]. July 10, 2012 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2012/06/13/tech/web/tokelau-domain-name-holder/>

BOHÁ EK, Martin. *Obecné otázky nového obanského zákoníku z hlediska práv k duševnímu vlastnictví. In: Nový obanský zákoník a duševní vlastnictví. 1. vyd. Praha: Metropolitan University Prague Press, 2012, s. 31. ISBN 978-80-86855-87-5.*

BRADNER, S. a J. CONTRERAS. *Rights Contributors Provide to the IETF Trust. RFC Editor* [online]. November 2008 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.rfc-editor.org/rfc/rfc5378.txt>

CERF, Vint. *IETF and the Internet Society. Internet Society* [online]. 18 July, 1995 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet/what-internet/history-internet/ietf-and-internet-society>

CZ.NIC. Vláda schválila povinnost zavedení DNSSEC a rozšířila podporu IPv6. *CZ.NIC: Správce domény CZ* [online]. 19.12.2013 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/1821/vlada-schvalila-povinnost-zavedeni-dnssec-a-rozsirila-podporu-ipv6/>

Česká republika. Usnesení vlády ČR ze dne 8. června 2009 č. 727 ke Zprávě o přechodu na internetový protokol verze 6 (IPv6). Dostupné také na: [http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/6BFDE5B071A154C5C12575E5004024F1/\\$FILE/727%20uv090608.0727.pdf](http://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/6BFDE5B071A154C5C12575E5004024F1/$FILE/727%20uv090608.0727.pdf)
Dostupné také na http://www.ntia.doc.gov/files/ntia/publications/6_5_98dns.pdf

HENDERSON, Nicole. DOTCOM Act Advances, Delays NTIA Transfer to Multistakeholder Internet Governance Model. *Whir* [online]. APRIL 11, 2014 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.thewhir.com/web-hosting-news/dotcom-act-advances-delays-ntia-transfer-multistakeholder-internet-governance-model>

HUSTON, Geoff. IPv4 Address Report. *Geoff Huston - potaroo.net* [online]. 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.potaroo.net/tools/ipv4/index.html>

IAHC. Internet International Ad Hoc Committee. *International Ad Hoc Committee* [online]. 1996 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <http://web.archive.org/web/19961227101638/http://www.iahc.org/> - [přes Internet Archive Wayback Machine, otisk ze dne 1996-12-27]

IANA. .INT Policy & Procedures: Eligibility for a .INT domain. *IANA* [online]. [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.iana.org/domains/int/policy>

ICANN. List of Approved Dispute Resolution Service Providers. *ICANN* [online]. 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/providers>

ICANN. Top-Level Domains (gTLDs). *ICANN Archives* [online]. [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <https://archive.icann.org/en/tlds/>

- IETF. An IESG charter. *Internet Engineering Task Force* [online]. 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <https://www.ietf.org/rfc/rfc3710.txt>
- IETF. Mission Statement. *Internet Engineering Task Force* [online]. [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ietf.org/about/mission.html>
- IETF. Past Meetings. *Internet Engineering Task Force* [online]. 2014 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.ietf.org/meeting/past.html>
- ISOC. Internet Society Mission - Internet Access For All. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/who-we-are/mission>
- ISOC. Internet Society Perspectives on Domain Name System (DNS) Filtering: Filtering is not a solution - the real solution is international cooperation. *Internet Society* [online]. 2011 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: http://www.internetsociety.org/sites/default/files/pdf/dns-filtering_20110915.pdf
- ISOC. ISOC calls for greater autonomy for key Internet organization. *Internet Society* [online]. 26th July 2006 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/node/1687>
- ISOC. What We Do » Development: Country-code Top-level Domain. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/development/country-code-top-level-domain>
- ISOC. What We Do » Internet Technology Matters: DNSSEC. *Internet Society* [online]. 2013 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/what-we-do/internet-technology-matters/dnssec>
- KR MĀ , Petr. IPv4 adresy nejsou, jen to koncový uživatel zatím nevnímá. *Root.cz: informace nejen ze sv ěta Linuxu* [online]. 20. 3. 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.root.cz/clanky/ipv4-adresy-nejsou-jen-to-koncovy-uzivatel-zatim-nevnima/>
- KRUGER, Lennard G. Internet Domain Names: Background and Policy Issues. CONGRESSIONAL RESEARCH SERVICE. *Federation of American Scientists* [online]. March 28, 2014 [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <https://www.fas.org/sgp/crs/misc/97-868.pdf>,
- KRUGER, Lennard G. Internet Governance and the Domain Name System: Issues for Congress CONGRESSIONAL RESEARCH SERVICE. *Federation of American Scientists* [online]. November 13, 2013 [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R42351.pdf>, s.
- LAVRUSHIN, Konstantin V. Doménové jméno ve sv ětle NOZ. *Rekodifikace & Praxe*, 2013, ro . 1, 5, s. 4-6.
- MURRAY, Andrew D. *The regulation of cyberspace: control in the online environment*. 1st pub. Abingdon: Routledge-Cavendish, 2007, xxii, 274 s. Glasshouse book. ISBN 978-041-5420-013
- POSTEL, J. Domain Name System Structure and Delegation. *RFC Editor* [online]. March 1994 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.rfc-editor.org/rfc/rfc1591.txt>
- POSTEL, J. New Registries and the Delegation of International Top Level Domains. *Internet Engineering Task Force* [online]. May 1996 [cit. 2014-03-02]. Dostupné z: <http://tools.ietf.org/id/draft-postel-iana-itld-admin-00.txt>
- PR ŠA, Ji í. Pom ůže usnesení vlády k v ěšímu rozší ení IPv6 a DNSSEC?. In: *Blog zam ěnanc CZ.NIC* [online]. 13.1.2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://blog.nic.cz/2014/01/13/pomuze-usneseni-vlady-k-vetsimu-rozsireni-ipv6-a-dnssec/>
- RONY, Ellen a Peter RONY. International Forum on the White Paper. *The Domain Name Handbook: High Stakes and Strategies in Cyberspace* [online]. 1998, 1999, 2000 [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.domainhandbook.com/ifwp.html>

RYAN, Stephen. Governing Cyberspace: ICANN, a Controversial Internet Standards Body *Intellectual Property Practice Group Newsletter*. October 1, 1999, Volume 3, Issue 2. Dostupné na: <http://www.fed-soc.org/publications/detail/governing-cyberspace-icann-a-controversial-internet-standards-body>

SATRAPA, Pavel. Adresy. In: *IPv6.cz* [online]. 23. 8. 2012 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <https://www.ipv6.cz/Adresy>

SATRAPA, Pavel. Bezpečné DNS. *Lupa.cz: Server o eském Internetu* [online]. 22. 5. 2003 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/bezpecne-dns/>

TELEC, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. 2012, ro. 20, 23-24, s. 853-855.

NTIA. NTIA Announces Intent to Transition Key Internet Domain Name Functions. *NTIA* [online]. March 14, 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.ntia.doc.gov/press-release/2014/ntia-announces-intent-transition-key-internet-domain-name-functions>

WIPO. Second WIPO Internet Domain Name Process: Archive. *WIPO* [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/processes/process2/index.html>

YURDAM, Serhatcan. Using graffiti, Turks share tips for getting around Twitter ban. *France 24: The Observers* [online]. 21/03/2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://observers.france24.com/content/20140321-graffiti-turkey-DNS-twitter-ban>